

Starý věžní hodinový stroj z Městského domu v Přerově je zpřístupněn návštěvníkům muzea

V závěru roku 2017 přibyl v prostorách přerovského zámku nový exponát. Před zraky návštěvníků muzea odměřuje a odtikává čas nově vystavený historický věžní hodinový stroj.

Radim Himmler

Původně poháněl dva číselníky umístěné na věžičce Městského (dříve Záloženského) domu v Přerově, kam byl umístěn v souvislosti s dokončením jeho výstavby v říjnu roku 1897. Kolemjdoucím Přerovanům pak ukazoval přesný čas až do 80. let 20. století, kdy byl odstaven a nahrazen novějším elektromechanickým věžním hodinovým strojem vyrobeným Okresním průmyslovým podnikem Vyškov, sloužícím dodnes.

Výrobce původního věžního stroje byla německá firma Johann Friedrich Weule z dolnosaského Bockenemu, založená v roce 1837 a patřící na přelomu 19. a 20. století k největším výrobcům věžních hodin v Německu. Jedná se o ručně natahovaný stroj s bitím čtvrtí a celých hodin s regulací formou tzv. Grahamova klidového kotvového kroku. Rám je litinový a soukolí mosazné. Oscilátorem je kyvadlo tvořené tyčí z jasanového dřeva s litinovou výškově stavitelnou čočkou. Jicí stroj i oba bicí stroje pohánějí ocelová závaží zavěšená na kovová lanka navíjená na tři náťahové bubny. Čas lze odečítat na malém kontrolním číselníku s minutovým dělením a číslicemi 5 - 60. Název výrobce i datum výroby uvedené původně na deskách litinového rámu stroje byly druhotně odsekány a stroj byl opatřen mosaznou destičkou se jménem místního

Správce věžních hodin pan Vladislav Bukva při instalaci stroje v prostorách muzea.

hodináře Antonína Tiezeho, který zřejmě stroj od dodavatele pouze smontoval.

Díky rozhodnutí Rady města Přerova byl stroj bezúplatně převeden Muzeu Komenského v Přerově. Pan Vladislav Bukva z Přerova, který se stará o přesný chod nejen hodin na věžičce Městského domu, ale i na farním chrámu sv. Vavřince, stroj rozebral a po převozu a očištění znovu smontoval a umístil na nově vyrobený podstavec. Stroj tak byl znovu představen veřejnosti - přesně 120 let od jeho první montáže. Průvodci muzea chodí stroj umístěný na chodbě 2. patra přerovského zámku pravidelně natahovat ruční klikou a návštěvníci tak mohou obdivovat jeho důmyslnou konstrukci přímo v chodu. O historii stroje i o jeho technickém složení si lze přečíst na podrobnějších informačních panelech.